

Farní zpravodaj

Římskokatolické farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec

Číslo 9/2017

Říjen 2017

1. svaté přijímání

Chtěl bych se i na stránkách našeho Zpravodaje s vámi všemi zastavit nad úžasným okamžikem v životě křesťana, jakým je 1. svaté přijímání. S touto událostí jsou v nás zakořeněné některé mýty, které je třeba uvést na správnou míru.

Nejprve si ale řekněme, co se vlastně v okamžiku prvního svatého přijímání děje. V okamžiku Prvního svatého přijímání dítě (mladý člověk) dělá čtyři podstatné a důležité kroky:

- ☞ SKLÁDÁ KŘESTNÍ SLIB, v němž vyznává svou víru a zříká se zla a Satana.
- ☞ PŘISTUPUJE KE SVÁTOSTI POKÁNÍ, ve které tuto změnu života i opravdu zpečetňuje a realizuje.
- ☞ SLAVÍ UZAVŘENOU SMLOUVU V EUCHARISTII.
- ☞ ZAČLEŇUJE SE DO CÍRKVE – a konkrétně se začleňuje a zapojuje do společenství farnosti.

Jednotlivé kroky zde probírat nebudu, to je náplní setkání nad základy víry pro rodiče, ale nejen pro ně – zván je každý. Podívejme se raději na dva velké mýty, které v nás přetrvávají:

1. mýtus: Děti, které chodí do třetího ročníku ZŠ, jdou k Prvnímu svatému přijímání.

REALITA:

Když dítě vstupuje do věku užívání rozumu – obvykle kolem 7. roku života – jeho výchova se začíná postupně soustřeďovat na přivedení k 1. obrácení. Co to je? Pokusme se to vysvětlit: Pokud i Boha známe (protože formálně jsme křesťané), - tak On sám nás nezajímá. - Zajímá nás Jeho pomoc. - Zajímá nás, co všechno nám může darovat. - Zajímá nás, abychom se spasili a měli se dobře. - ALE nezajímá nás Bůh jako takový. - Neptáme se, zda se Mu líbíme, zda Mu nelezeme na nervy. - Nezajímáme se o to, co by si snad On od nás přál. - Po čem On touží. - Co si On o nás myslí. - A pokud děláme něco špatného, tak si řekneme: "Vždyť nám odpustí!" - A o Něho se více nestaráme! - Chováme se k Němu jako ke sluhovi, či k prodáváči v obchodě.

Mnoho lidí v této fázi prožije klidně celé své "křesťanství". Jejich časté vyznání života s Bohem a "křesťanství" zní nějak takto: „Ale vždyť MNĚ Bůh velmi pomáhá! JÁ se k Němu velmi utíkám! Vždy a ve všem Ho PROSÍM, aby mi pomáhal!“

V klasickém schématu duchovního života se však toto klasifikuje ještě jako BEZBOŽNOST. Je to snaha využívat Boha místo toho, abychom Mu v lásce sloužili my a darovali se Mu po vzoru Jeho samého.

Ono 1. obrácení se také nazývá *asketické obrácení* ... Je to jakoby se chlapec, který chodil nakupovat do Penny – a prodavači ani prodavačky ho nijak nezajímali, zcela se soustředil na věci a na zboží, které tam hledal. A najednou si jedné z prodavaček všimne a uvědomí si: Vždyť ona je fakt pěkná, příjemná, a najednou mu na ní začíná záležet, na tom, jak ho vidí, usměje se na ni, snaží se jí zalíbit, zajímá se o ni, o její záliby, a když zjistí, že večer chodí běhat do parku, zeptá se, zda může

jít s ní. Snaží se s ní sblížit a spřátelit – a zboží je najednou vedlejší, kdesi stranou, v centru se ocitla pěkná prodavačka.

Převedeno do duchovního života: Již nechceme, aby Bůh pro nás udělal to či ono, ale přemýšlíme a snažíme se udělat něco my pro Boha. Jak dlouho bude tato etapa trvat a po jaké době dítě k tomuto obrácení dospěje, není možné stanovit, je to individuální. Když k tomu ale dojde, - jedno, zda v 8., 9., 12., 17., nebo 27. roku života – není na místě z žádného důvodu otálet a Církev vyzývá, aby tito lidé "co nejdříve" byli uvedeni do svátostného eucharistického života.

Pokud bychom to chtěli říct právníckou formulací, tak Kodex kanonického práva říká v kánonu 914 „Je povinností především rodičů a jejich zástupců, jakož i faráře se postarat, aby se děti po dosažení užívání rozumu náležitě připravily a co nejdříve, po přijetí svátostné zpovědi posilnily tímto božským pokrmem; úkolem faráře je i dohlížet, aby k svatému přijímání nepřistupovaly děti, které nedosáhly užívání rozumu nebo které nepovažuje za dostatečně připravené.“

Rodina je tedy tou správnou učitelkou a vychovatelkou ve víře, ne těch 45 minut týdně v náboženství.

2. mýtus: Dítě by se mělo naučit základní poučky z katechismu a umět je nazpaměť odrecitovat.

REALITA:

Dítě musí mít jistě přiměřené znalosti, které mu umožní přiměřeně věku porozumět Božímu pozvání v Kristu, jakož i požadavkům, které jeho přijetí na dítě klade. Nakonec tam musí být – a to je to podstatné! Rozhodnutí k obrácení čili ke kroku víry a následně rozhodnutí následovat svým životem a jednáním Krista a milovat Ho jako svého bratra, Pána a Spasitele. Bez toho by onen požadavek "s vírou a zbožně" nebyl splněn!

Opět slovy práva kánon 913 § 1: „Aby se nejsvětější Eucharistie mohla vysluhovat dětem, vyžadují se od nich

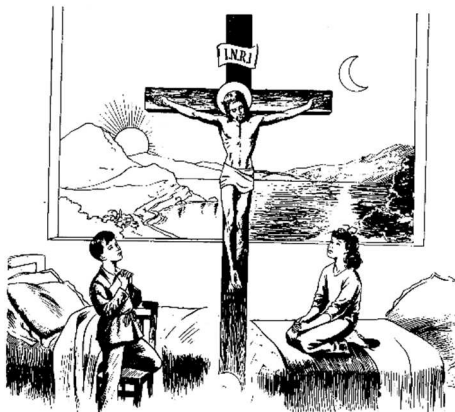
- dostačující znalosti
- a důkladná příprava,
- tak aby přiměřeně svým schopnostem chápaly Kristovo tajemství
- a s vírou a zbožně mohly přijmout Tělo Páně.“

I proto je dítě sice k tomuto kroku obrácení voláno, povzbuzováno k tomu, zváno, ale nikdy k němu nemůže být nuceno, nebo násilím tlačeno – dokonce i kdyby se "víra" a "obrácení" daly vynutit a nařít, což se ale nijak nedají!

Jako pomoc rodičům v této jejich práci je sada sedmi sešitků, s jejichž pomocí se mají snažit přivést dítě k 1. obrácení, aby dítě skutečně toužilo po Kristu. Když se podíváme po našich kostelích, kde jsou všechny ty děti, které již byly u 1. svatého přijímání? Jak se zapojují do života farnosti (a nejen ony)? Pro mnohé se hodiny náboženství stávají „nutným zlem“, které musí přetrpět,

aby šly ke svatému přijímání. To se potom nechají vyfotit s farářem a už se v kostele neukážou. Jak mi řekla jedna dívka v den 1. svatého přijímání, než jsme vešli do kostela: „Pane faráři, já odteď už do kostela chodit nebudu.“ Opravdu je to touha po Kristu, po živém Bohu, který se nám dává ve svatém přijímání? Nebo to spíš spadá do debaty dvou výrostků před kostelem v Ústí nad Labem: „Hele, vole, jdeme na oplátek?“

Modleme se za děti, které se připravují k přijetí Krista ve svatém přijímání a také za rodiny, ve kterých vyrůstají.

P. Pavel

Vzdálenost mezi lidmi zkracuje důvěra

Změna letního času na zimní, kratší dny, změny ročních období; všechno jsou to obrazy o pohybu času. Jak se mění vzdálenost mezi dny a lety, tak se mění i vzdálenost mezi lidmi. Fyzickou a duchovní vzdálenost mezi lidmi může zkrátit důvěra, která odbourává předsudky.

Komunikace má různé formy a vzájemná fyzická blízkost či vzdálenost v ní

hrají důležitou roli. Když si povídáme s kolegou, dělí nás od sebe více centimetrů; ale když potkáme dobrého kamaráda, kamarádku, hned se obejmeme. Pokračuje to přátelstvím, když vzájemná fyzická blízkost naznačuje duchovní důvěrnost. A to už ani nemluvíme o lásce, kde vzájemné fyzické projevy, jako

držení se za ruce a tulení se k sobě mluví o velké důvěře, jakou muž a žena mezi sebou mají, až po manželské spojení. Zde bývá důvěrnost nejvyšší. Tělo říká, co si duch myslí. Každý má svůj osobní prostor a pouští si lidi k sobě podle toho, jak jim důvěřuje. Mezinárodní symbol pro překonání každého chladu a vzdálenosti je úsměv. Ten můžeme používat všichni.

Bůh vešel do našeho prostoru

I Bůh s námi komunikuje podobně. Nechtěl zůstat jen někde vzdálený na obláčkách, sice jako Pán světa, ale vzdálený a nedostupný. Stává se člověkem, aby překonal jakoukoli vzdálenost mezi námi a ním. Projevil nám důvěru, protože se k nám přiblížil a vzal na sebe naše vlastní podmínky. Z Písma se asi nejčastěji k vyjádření vztahu Boha k nám používá podobenství o marnotratném synovi. Často je zneužíván na moralizování a vytváření výčitek, vždyť už i název, jaký jsme mu dali, o tom mluví. Podobně je to i v příběhu o ztracené ovečce – sama odešla, byla tedy nerozumná. Ježíš chtěl tím říct něco úplně jiného. Ale lidská mysl je již negativně naladěná, vysvětluje si všechno po zlém.

Existuje však i třetí podobenství, často zapomenuté a málo zmiňované, o ztracené drachmě. Ztracený peníz nemůže za to, že se ztratil. Celý důraz je zde na radosti ženy, která ho nakonec, když vymete celý dům, konečně najde. Zde je poselství lásky zcela čisté. Peníz se zakutálel, neboť byl maličký a nikdo mu to nemůže vyčítat. Právě naopak, majitel "peněženky" bere vinu na sebe. Opravdu krásné podobenství na zdůraznění toho, jak moc je nám Bůh blízko a jako zcela překonal každou vzdálenost, která nás od něj dělila. Už žádné výčitky, žádný zvednutý ukazováček, je to jen jeho ruka pohazení. Chce být blízko našeho života. Chce být v nás. Už žádná chladná vzdálenost, ale důvěrná blízkost a porozumění.

Prostor v srdci má křehkost, ale i důvěra

Je to zejména v srdci, kde se odehrává rozhodnutí, zda budeme druhému důvěřovat nebo ne. Srdce je velmi něžné a křehké prostředí. I ten největší "tvrďák" má v sobě prostor, kde je citlivý a zranitelný. Druhým a Bohu dáváme do rukou své vlastní srdce s důvěrou, že mu neublíží. Jako lidé se důvěře jen učíme, protože naneštěstí se umíme i zranit. A patří

to k nejbolestnějším lidským zkušenostem, když někdo, kdo v nás včera viděl diamant, dnes už vidí jen skálu. Víte, co je vrchol absolutní odvahy? Pokud vám někdo nabídne srdce, i když mu ho už někdo zlomil. Pokud se umí povznést nad obrovské

rány z rozchodu a věří nadále lásce. Vztah je jako natažená gumička, když ji jeden pustí, zasáhne to toho druhého. Bůh vstupuje do toho našeho světa, kde zraněné srdce trpí, a nabízí svou lásku, která je věrná a která je zde vždy pro nás.

Vrcholem blízkosti je věrnost

Skutečnou blízkost prožívají lidé, kteří jsou si věrní za každých okolností. Mohou být vzdáleni fyzicky tisíce kilometrů, ale pokud jejich srdce si jsou blízká, jejich láska roste. I na Boha se můžeme spolehnout. Jeho věrnost a stálost

jsou nekonečné. Pokud jednou řekl – mám tě rád -, nikdy tato slova nepřestanou platit a vždy ve stejné intenzitě se můžeme těšit z jeho lásky.

O věrnosti a lásce vypráví následující příběh. Jeden muž se vracel domů pozdě večer z hospody. Přehnal to s pitím a doma si nadělal velkou ostudu. V obýváku pošpinil koberec, vzbudil celý dům, zpřevracel nábytek, rozbil talíře, skleničky. Ráno, když se vzbudil ve své posteli, věděl, že bude zle. Očekával ostrou hádku a výměnu názorů od své dobré ženy. Ke svému velkému překvapení měl v kuchyni krásně naservírovanou snídani a čekalo ho jeho oblíbené jídlo. Usmívající manželka ho něžně políbila na tvář a pohladila po vlasech. Celý překvapený se otočil k synovi a potichu se ho zeptal: "Poslouchej, co se to děje?" Syn odpověděl: "No, je pravda, že si přišel večer pořádně opilý. Ale když tě našťvaná a uplakaná máma chtěla celého umýt v koupelně, tak si začal křičet: ‚Ruce pryč, ženská, já jsem šťastně ženatý.‘" Ano, není větší radosti, než když zjistíme, že ten, koho máme rádi, je nám věrný.

Důvěřovat znamená čekat

Na získání stupně lásky, která je schopna důvěřovat, potřebujeme čas. Není to automaticky dáno. Důvěra roste postupně. Horško – těžko se buduje roky a roky, ale umí být zničena za pár vteřin. Bůh má s námi trpělivost. Čeká, kdy mu

začneme důvěřovat. Nestresuje nás. Lidstvu dává čas. Věci srdce potřebují čas. Pokud máte doma domácího mazlíčka, znáte to, že jeho důvěru si získáváte pomalu. Nejlépe nabídnutím pamlsku, aby věděl, že od vás může očekávat jen dobro. Tvrdostí nikdy nikoho nepřítáhneme. Strašení v podobě: "Bůh tě vidí", je nejhorší anti

kampaň náboženství. Postupem času získáváme k druhým lidem a k Bohu stále více důvěry. Jsou to naše zkušenosti, které nám říkají, zda jim můžeme důvěřovat nebo ne. Sám Ježíš v evangeliu řekl: "Pokud ne pro jiné, alespoň pro ty skutky věřte!" (Jan 14, 11b). Znamená to, že lidé měli s ním pozitivní zkušenost. Pokud je někdo na nás dlouhodobě dobrý, začneme mu věřit a navzájem se sblížovat. Jako lidé jsme velmi melancholičtí a negativní. Máme tendenci spíše k smutku než k radosti. Nyní když přecházíme z letního času na

zimní, je třeba, aby v nás vymrzнул všechen smutek, negativita, obavy a nastoupila láska, která očekává a koná dobro. Naděje zkracuje vzdálenost, protože věříme, že bude lépe a odevzdáváme se do ruky lásky s důvěrou.

Návod na důvěru

Podívat se do tváře živého Boha je jediným spolehlivým návodem na důvěru. Jak však důvěřovat a překonávat vzdálenosti v mezilidských vztazích, v nichž vládne tolik zrad a nepochopení? Cestoval jsem jednou autem s jednou rodinou, která měla pejska. Pejsek na mě chtěl nejprve zaútočit, protože mě viděl jako hrozbu, ale když viděl, že jeho paní mi důvěřuje a mluví se mnou, důvěřoval mi i on, ačkoli mě neznal. Podívejme se do tváře Boha, a když věří lidstvu a člověku on, budeme věřit i my. Je velký počet praktikujících věřících, kteří mají k Bohu velmi daleko. Sice chodí do kostela, každý den se modlí, v pátky dodržují půst, ale v práci moralizují kolegy, a považují to za evangelizaci. Boha však nemají za svého přítele, za blízkou osobu, spíše

za svrchovaného Pána, strážce pravidel. Takový přístup k Bohu však není o lásce, důvěře, blízkosti. Je to spíše postoj, jaký mají mnohá náboženství ke svým bohům, kde vládne strach, dodržování pravidel, rituálů. Božství je přísně a tvrdé a spíše lidem život znepříjemňuje, než zkrášluje. Připomíná spíše pozemské šéfy, kteří tvrdou rukou panují nad svými podřízenými a krutě jim dávají pocítit svou moc. K Bohu je třeba se přiblížit srdcem, a nejen zachováváním pravidel, která nevybočí napravo ani nalevo. Náš Bůh je živý Bůh, který je pánem i nad sobotou. Není v první řadě zákonodárce; v první řadě je blízký běžnému životu člověka. Nařízení, příkazy, zákazy, výhrůžky vzdálenost jen zvyšují. Boha milujeme, a proto rádi děláme, co je dobré. Ne proto, že musíme, nebo že se to patří – ale proto, že chceme dělat radost sobě, druhým i Bohu. Na překonání vzdálenosti třeba budovat mosty. Pokud nás s milovanou osobou, s milovaným Bohem spojují společné pozitivní zkušenosti,

zájmy či cíle, jsme si najednou blízcí. A vrchol je, když se oba díváme stejným směrem, a nejen na sebe. Tehdy se přechází z fáze zamilovanosti do fáze lásky.

(podle KN)

Pravou svobodu může darovat jedině Bůh

Lidstvo stále zápasí s otázkou dobra a zla, svobody a otroctví. Zamýšlí se nad jednou z nejtěžších otázek – pokud existuje Bůh, proč dopustí existenci zla? Nezapomeňme však, že Písmo podává svědectví o Bohu, který se těší z krásy a velkoleposti toho, co vytvořil, neboť je láska.

Ve filmu *Tenká červená linie* o druhé světové válce v Pacifiku je záběr, jak se

kamera pohne od zpoceně tváře mladého vojáka k stéblu trávy, na kterém sedí nádherný motýl. V pozadí je slyšet hlas vojáka: "Jak je možné, že v přítomnosti takových úžasných výjimečnosti, jako je věrnost, láska a hrdinství, nebo ohromující krása motýlů, ptáků a květin, lidé k sobě

dokážou být tak krutí? Kde se vzalo to obrovské zlo? Jak se dostalo na tento svět? Z jakého kořene vyrůstá?"

Učitel položil studentům otázku: "Jaký by musel být Bůh, abyste mu důvěřovali?" Většina dotazovaných říkala, že by to musel být přítel, na kterého se dá spolehnout a musel by mi rozumět, milovat mě a jednat se mnou citlivě. Vyvolaní studenti popisovali Boha stejným způsobem, jak ho prezentoval Ježíš – jako lásku.

Pád andělů zapříčinila jejich pýcha

V jednom titulku stálo: "Zlo se začalo v nebi." Provokace? Katechismus Katolické církve mluví o padlém andělovi, "který se jmenuje satan nebo d'ábel" (KKC, 391), a o jeho následovnicích. Podle tradice ze 4. století po Kristem se

před svým pádem jmenoval Lucifer. Jméno, které znamená nositel světla. Měl být mimořádně nádherný a inteligentní. Pravděpodobně byl nejbližší k Božímu trůnu a zjevně nejdokonalejší stvořená bytost. Jednou se mu však jeho krása a inteligence zalíbily. Jak se to mohlo stát? Písmo o tom nic neříká. Jeden publicista přiznal, že k pochopení tohoto momentu mu pomohla otázka: "Jak někdo pozná, že je hezký nebo krásný?" Většinou tak, že se podívá do zrcadla a svůj pohled, obraz v zrcadle porovná s okolím. Něco podobného musel udělat i Lucifer. Pravděpodobně si musel uvědomit, jaké má obdivuhodné schopnosti, které ostatní andělé nemají. Když se někdo dívá do zrcadla nebo se soustřeďuje jen na sebe, skrývá velké nebezpečí, neboť tím, že se zaměřil hlavně na sebe, ztratil z obzoru svého Stvořitele. Je v tom velká existenciální pravda – když ve svém životě ztratíme pohled na Boha, vždy se něco pokazí. V případě Lucifera muselo být toto příčinou jeho pádu, protože v určité chvíli přestal být spokojen se svým postavením před Bohem. Písmo hovoří o jeho záměrech, že se chtěl rovnat Bohu a také sedět na trůnu, který by mu umožnil vládnout nad všemi anděly. Copak neznáme z historie dost dobře totéž sobectví a touhu po moci?

Dobrota zabraňuje růst sobectví

Všechno zlo ve vesmíru začalo závistí. U závistivého člověka se vše točí jen kolem něj. Tato vlastnost je v přímém protikladu s božským životním principem, kterému se říká sebeobětování, sebedarování. V takovém případě se osoba soustřeďuje na druhé, na všeobecné dobro. Zvykli jsme si položit otázku: "Proč Bůh hned nezabránil sobeckému úsilí Lucifera? Vždyť je všemocný!" A toto je ta těžká otázka, která si žádá odpověď, abychom pochopili alespoň zčásti Boží jednání. Bůh by musel stvořit bytosti, jako je on sám – dokonalé, bez jakékoliv náklonnosti ke zlu. Podle Písma to Bůh i udělal. Lucifer byl popsán jako věrný obraz, pravzor, dokonale krásný a bez jakékoliv chyby. Bůh nestvořil anděly s nějakým nedostatkem, chybou, ale naopak se zvláštními schopnostmi a se svobodnou vůlí! A právě svobodná vůle nabízí možnost postavit se i proti svému Stvořiteli.

Písmo na mnoha místech popisuje Boha jako milostivého, milosrdného a trpělivého. Při zjevení Mojžíšovi se definoval a zůstal neměnný i vůči Luciferovi. Pravděpodobně mu vše vysvětlil a umíme si představit, že Bůh mu nabídl odpuštění, pokud se svých nebezpečných ambicí vzdá a bude respektovat dané zákonitosti a tím i loajalitu. Jen tak mohl vesmír zůstat nadále v harmonii. Ale proč Bůh tuto vzpouru Lucifera hned nezastavil, když dobře věděl, že on od svého hrozného postoje neodstoupí? Tato otázka je rozhodující, abychom pochopili, proč je na světě tolik bídy a utrpení. Celá záležitost se vznikem zla a pocházejících utrpení je komplikovaná. Proto o tom všem lidé tak velmi pochybují a odmítají se tím zabývat. Pro vzpouru se z Lucifera stal satan, což znamená protivník, pokušitel nebo nepřítel. A tím je všechno řečeno o jeho vztahu k Bohu. V Novém zákoně je často nazvaný i d'ábel – z řeckého slova diabolos, což znamená lhář, podvodník. Ježíš ho označil za otce lži, původce lži, tedy toho, který lež vymyslel. Můžeme z toho dedukovat, že od samého počátku při vlastní vzpouře vůči Bohu nekonal korektně, otevřeně, ale jen pomocí lži, polopravd a intrik.

Orientujme se podle vzorce lásky

Důvěra v Boha patřila vždy k základním předpokladům pro dokonalý a harmonický vesmír. Andělé museli a také lidé musí uvěřit Bohu. Důvěra je

nutným předpokladem pro dosažení cíle. Bez důvěry není harmonického vztahu. Ve vztahu k Bohu a celému vesmíru to znamená, že pokud by Bůh byl hned zničil Lucifera, sloužily by mu další bytosti jen ze strachu, ne z lásky. Kdyby Bůh byl konal diktátorsky, všechny bytosti by jen lásku předstíraly.

Na stránkách Písma lze sledovat Abrahama, který naplno důvěřoval Bohu. Bezvýhradně uvěřil Bohu a stal se prototypem člověka víry v Boha. Katechismus Katolické církve o něm říká: "Aby Bůh rozptýlené lidstvo shromáždil v jedno, vyvolil si Abrama a volá ho: ‚Odejdi ze své země, od svého příbuzenstva a ze svého otcovského domu‘ (Gn 12, 1), aby ho udělal Abrahamem čili ‚otcem mnohých národů‘ (Gn 17, 5): ‚V tobě budou požehnána

všechna pokolení země!" (Gn 12, 3)" (KKC, 59). Mohli bychom zmínit příběhy Jakuba, Josefa Egyptského, Mojžíše, Davida... Všechny velké osobnosti se rozhodovaly pro víru v Hospodina zástupů, Boha lidu Izraele. Jen svobodné rozhodnutí uvěřit Bohu je osvědčilo na cestě životem. Jejich příběhy jsou přesvědčivé. Ale i oni se museli rozhodnout svobodně. Ježíš Kristus přinesl vzorec na svobodu. On všechno dělal podle poslání, které mu svěřil Otec, který o Ježíši prohlásil: "Toto je můj milovaný Syn, ve kterém mám zalíbení" (Mt 3, 17b). Ježíš nehleděl na sebe, ale na Otce a vše dělal pro dobro člověka, aby ho přivedl k Otci. Apoštol Pavel napsal: "Neboť vy jste povoláni ke svobodě, bratři, jen nedávejte svobodu za příležitost tělu, ale navzájem si služte v lásce" (Gal 5, 13). Jedna křesťanská autorka napsala: "Když se podívám sebe, tak nevím, jak bych mohla být zachráněna. Když se však dívám na Krista, nevím, jak bych mohla být ztracena, vždyť on mě vede k Otci."

Svobodný člověk si volí dobro

Kdysi dávno lidé objevili svobodu. Objevila se před nimi svoboda ani ne jako radost, že mohou dělat, co chtějí, ale spíše jako hrůza z toho, že si mohou počínat špatně, že mohou udělat chybu.

Nedívejme se jen do zrcadla. Nebuďme jako Narcis! Svoboda má mnoho interpretací. Často se to chápe tak, že "nikdo mi nerozkazuje; jsem svobodný". Jenže v takovém případě, jak řekl John Locke: "Moje svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhého." Život před námi leží

jako široká pláň a jedna cesta znamená vzdát se všech ostatních možností. Současný individualismus, narcismus, egoismus, sobectví, nerespektování nikoho, jen sebe sama, nebo ani sebe, je cesta do pekla. To není svoboda, ale anarchie.

Bůh je dárce pravé svobody. Nikoho nenutí. On nám dává znamení, kterými potvrzuje svůj zájem o nás. Tato znamení neznásilňují člověka, ale staví ho do pozice svobodného rozhodnutí a následné odpovědnosti za život. Svoboda je darem moci zvolit si dobro. Toto je pravá svoboda. Svobodný člověk si volí dobro, hledá, co se líbí Bohu, i když je to těžké, namáhavé. Je to naše každodenní úsilí. Jak to můžeme zvládnout?

Svatý otec František nám v encyklice *Laudato si* dal návod na svobodu v současnosti: "Bud' pochválen, můj Pane," zpíval svatý František z Assisi. Chvalme Pána vším a každou nejbližší příležitostí; člověkem, bezdomovcem, migrantem, květem, stromem, domem, hračkou, autem... V realizaci lásky k druhému je pravá svoboda Božích dětí.

V závěru encykliky Svatý Otec František píše: "V srdci tohoto světa zůstává stále přítomen Pán života, který nás velmi miluje. A jeho láska nás vždy povede, abychom nacházeli nové cesty. Jemu budiž chvála!"

(podle KN)

Náš mobil ukrývá zlato i lidské utrpení

Smartphone obsahuje přibližně čtyřicet různých nerostů. Každý z nich hraje svou nezbytnou roli, aby telefon správně fungoval. Wolfram se například používá ve vibrovacím mechanismu a tantal na zmenšení kondenzátoru.

Tantal, wolfram, měď, železo, nikl, hliník, cín, stříbro, chrom, zlato a paladium – všechny tyto minerály a kovy je třeba nejdříve vytěžit. Potom vstupují do dodavatelského řetězce těžebního sektoru. Mnoho praktik tohoto průmyslu –

znečištění prostředí a extrémně nebezpečných pracovních podmínek až po dětskou práci – si zoufale vyžaduje zlepšení. V posledních letech se díky americkému zákonu o reformě obchodování na Wall Street a ochraně spotřebitele staly konfliktní minerály středem žádosti, jak zlepšit odpovědnost a sledovatelnost v těžebním průmyslu. Konfliktní minerály totiž financují rebelant-

ské skupiny, které přispívají k politické a ekonomické nestabilitě zemí. Zanedbávají práva dělníků, nehlídají na jejich bezpečnost a možnost vydělat si spravedlivou mzdu.

Na světovém trhu se však objevil smartphone, který je vyroben z nekonfliktních nerostů a minerálů, s označením Fair trade. Přichází z Demokratické republiky Kongo a okolních rizikových oblastí. Přinesla ho na trh nizozemská organizace, která koncem minulého roku představila už jeho druhou verzi. Smartphone je navíc recyklovatelný a při jeho výrobě nebyla žádným způsobem zneužita lidská práce.

Změna v konfliktních oblastech

Nerosty potřebné na výrobu telefonu jsou určitě dostupné i v zemích a oblastech, kde vládne pokoj. Cílem výrobce je však pracovat přímo tam, kde umí nabídnout alternativu k současným nedobrym hornickým praktikám. Zároveň zlepšují postavení dělníků a živobytí místního obyvatelstva. Chtějí být motorem změny v regionech, které to nejvíce potřebují. Proto se rozhodli získávat nerosty pro své telefony rovnou z regionu velkých afrických jezer, mezi které patří zejména Demokratická republika Kongo a Rwanda.

Jedním z dolů, který ovlivnilo rozhodnutí velkých společností nenakupovat wolfram z tohoto regionu, je společnost New Bugarama Mining Company na severu Rwandy v blízkosti města Kida. Těžební oblast pokrývá téměř 900 hektarů a během rwandské genocidy v roce 1994 byl důl zcela zničen. Bez přítomnosti oprávněných vlastníků začali pracovníci s nelegální těžbou v nebezpečných podmínkách. V roce 2009 nově vzniklá společnost investovala do geologické studie a dalších výzkumů a postupně se dostala z chaotické situace. Dnes zaměstnává 145 stálých zaměstnanců – obyvatel Rwandy. Pracují v sedmi těžebních sdruženích a společnost má s nimi smlouvu o odběru celé produkce. Také dbá na to, aby pracovníci řádně dostávali výplatu na své účty v bankách a aby se za ně platili příspěvky na sociální zabezpečení. Denně pracuje v dolech přibližně sedm set horníků, kteří žijí v okolních vesnicích.

Mezinárodní akcionáři společnosti, kteří odkupují vytěžený wolfram, jsou zárukou stabilního odbytu. Poskytují také bezpečné vybavení, technickou podporu a zlepšují místní infrastrukturu. Nejdůležitější však je, že se důl rozvíjí. Z úplně řemeslné výroby, v rámci níž se vše těžilo ručně, postupně přechází na poloprůmyslové operace. Zvyšuje se tím celková produktivita a průměrný příjem horníků.

V roce 2014 dokonce těžební společnost ocenili jako nejlepší ve Rwandě v oblasti sociální odpovědnosti. Zástupci holandského výrobce smartphonů během své letošní cesty zjistili, že v dole pokračují v dalších zlepšeních. Zaměstnanci mají stabilní příjem, pravidelné lékařské prohlídky i ochranné pomůcky. Společnost vybudovala vodní zásobníky a toalety a poskytuje dotace pro místní komunity.

Zlato s certifikátem Fair trade

Dalším vzácným kovem, který se používá k efektivnímu vedení elektřiny uvnitř mobilních telefonů, je zlato. Také má pověst konfliktního minerálu. Je nejhodnotnějším nerostem, jaký se těží v Demokratické republice Kongo a obchod se zlatem se v tomto regionu reguluje mnohem složitěji než s jinými nerosty. Jeho vysoká cena jej činí zvláště atraktivním pro pašeráky. Dokonce i mimo konfliktní zóny přináší těžba zlata s sebou množství lidskoprávních a environmentálních problémů – od nebezpečných pracovních podmínek a dětské práce po znečišťování prostředí rtuť. Zmíněný smartphone však od ledna tohoto roku používá zlato, které splňuje náročné požadavky certifikace Fairtrade. Ty po celém světě pomáhají růstu trhu pro malé hornické společnosti, které jsou etickým a odpovědným zdrojem zlata zejména pro výrobu šperků.

Podobná situace platí i o těžbě wolframu či cínu. Holandský výrobce tedy rozhodně kráčí nelehkou, ale velmi důležitou cestou změny v těžebním průmyslu. Kromě toho prosazuje i další udržitelná řešení, která jsou namířena proti současným trendům. Věřící, že čím déle mobilní zařízení vydrží, tím méně odpadu vzniká, a ještě méně surovin vyžaduje.

(podle KN)

Kaštany zahřejí ruce i srdce

Zevně je to pichlavé a uvnitř sladké. Co je to? Na jednoduchou hádanku jednoduchá odpověď (tedy skoro) - je to kaštan jedlý, latinsky *Castanea sativa*.

Kdo by si podzim nespojoval s vůní pečených kaštanů, které nás svým teplem zahřívají v chladném počasí? Kaštan patří mezi vzácné ovocné stromy, které řadíme k nejstarším dřevinám na světě. Tento strom s rozkošatělou korunou dorůstá do výšky 20 - 30 metrů, většinou se těší dobrému zdraví a plodnosti a dožívá se i několik set let.

Kaštan jedlý nazýváme také "chlebovým stromem", protože jeho plody se v čase neúrody a sucha používají jako náhrada obilovin. Užitečnost stromu však při plodech nekončí, využít se dá z něj asi všechno. Jeho dřevo můžeme kvalitou přirovnat k dubu, odolává hnilobě a hoří téměř bez kouře. Kůra i mladé listy kaštanu mají léčivé účinky – odvar z nich zlepšuje rychlost krevního oběhu a působí jako antisklerotikum. Používá se také při léčení ran, kašle a průjmeh. Abychom zužitkovali všechno, listy se používají jako podestýlka ve stájích nebo jako hnojivo, ze dřeva se dá vyrobit celulóza a umělé vlákno.

Něco pro zahrádkáře

Kaštan jedlý má asi 15 druhů a jeho tradice se spojuje zejména s Čínou, Koreou, Japonskem, Severní Amerikou, v Evropě s Itálií a Francií – tedy se zeměmi severní polokoule. Nejvíce se mu daří v oblastech s teplými léty a chladnými zimami. Na přežití a dobrou úrodu potřebuje slunce, mírně kyselou půdu bohatou na živiny a zahrádkáři nezapomínají ani na důležitý prosvětlovací řez. Pokud si chcete kaštan zasadit, tak vězte, že sazenice vypěstované ze semene začnou rodit kolem 15. roku, roubované kolem 10. roku. Jelikož jeho květy jsou odolné vůči mrazu, rodivost je velká. Můžete namítnout, že takový velký strom do zahrady nepatří. Dobrá zpráva pro nadšence těchto sladkých plodů však je, že existují dva speciální vyšlechtěné druhy pro zahrady. Odrůdy Bojar a Mistral,

vyšlechtěné vědci na Slovensku, narostou do běžné velikosti ovocných stromů. Bojar má časný sběr a dokáže vyprodukovat 80 kg kaštanů, Mistral má pozdní sběr, který vám přinese až 90 kg plodů z jednoho stromu. Ovšem u každého stromu se střídají lepší roky se slabšími.

Zdravá pochoutka

Podívejme se však na plody, které nás těší v říjnu, kdy je čas sklizně. Kaštan má vysokou energetickou hodnotu, sedm až desetkrát vyšší než brambory. Zpracovává se na pyrě, krém nebo mouku. V knize léčivých rostlin si přečtete, že plod má antiseptický účinek, podporuje trávení, léčí chudokrevnost, vyčerpanost, bolest hlavy či chronický kašel. Čerstvý kaštan obsahuje dokonce tolik vitamínu C jako citron. Mimo jiné je velmi bohatý i na vitaminy B či minerální látky, jako je zinek, železo, hořčík, fosfor, vápník a tanin. Po sklizni vám kaštany vydrží měsíc v ledniče, déle si čerstvost zachovají i ve vlhkém písku. Někdo je pro dlouhodobější využití i zavařuje.

Jedinečné vlastnosti má i kaštanový med, který se leskne tmavě jantarovou barvou a má výraznou, aromaticko-kořeněnou chuť. Med zůstává dlouho tekutý a stimuluje produkci červených krvinek. Pokud do něj vmícháte uvařené kaštany, vznikne výborná pomazánka na chléb.

Není kaštan jako kaštan

Děti, ale i my dospělí si často pleteme kaštan jedlý a jírovec maďal, který hojně zdobí naše lesy, parky a ulice. Rozdíl mezi nimi je dost výrazný. Na jírovce si pochutnají jen zvířata, pro člověka jedlý není. Jeho plody jsou ukryty v tobole s řídkými ostny a jsou hladké. Plody kaštanovníku jsou zase ukryté v obalu s jehličkovitými ostny a jsou oblíbenou surovinou v kuchyni. Po vyjmutí z tobolky vám zůstane na dlani plod s pichlavým "ocáskem". Pokud si to tedy shrneme, panáčky stavíme s dětmi z jírovce a v cukrárně mlsáme kaštanové pyrě.

Receptů na zaručené kaštanové pochoutky je velké množství. Nejlépe však přece jen chutnají pečené kaštany. Před pečením je můžete nechat odležet ve vodě, aby se slupka napila a lépe se "odlepila" od kaštanu. Než je dáte do vyhřáté

trouby nebo na žhavou plotýnku, nezapomeňte na nich udělat příčné zářezy. Pečeme je asi 20 – 25 minut.

Pro mlsné jazýčky

Chcete vyzkoušet něco nového, nedejte se dlouho pobízet. Vyzkoušejte některý z receptů, které vám nabízíme.

Bábovka s kaštanovým pyré

Potřebujeme: 150g másla, 150g hnědého cukru, špetku soli, 3 vejce, 300g špaldové mouky, 2 lžičky prášku do pečiva, 100ml mléka, 400g kaštanového pyré, 4 lžice smetany, 1,5 PL třešňovice.

Postup: Máslo utřeme s cukrem, přidáme sůl, po jednom vejce, špaldovou mouku, prášek do pečiva a mléko. Polovinu těsta dáme do formy, přidáme kaštanové pyré rozmíchané se smetanou a třešňovicí. Nádivku zakryjeme druhou polovinou těsta. Pečeme při 180 ° C asi 55 minut.

Kaštanový džem

Potřebujeme: 1kg kaštanů, 800g cukru, 1 l vody, 1 stroužek vanilky.

Postup: Kaštiny nařízneme, přikryté vaříme 30 minut. Očistíme je, rozmačkáme, čímž vznikne pyré.

Svaříme vodu s cukrem, přidáme do ní pyré a dužinu z vanilky. Za stálého míchání vaříme 20 minut a horké plníme do sklenic.

Kaštanová polévka

Potřebujeme: ½ kg kaštanů, ¾ l masového vývaru, 100g chleba, sůl, bílý pepř, cukr, máslo.

Postup: Kaštiny upečeme nebo uvaříme, hrst si odložíme na ozdobu. Zbytek zalijeme vývarem a asi 30 minut vaříme. Polévku zahustíme natrhanými kousky chleba a rozmixujeme dohladka. Dochutíme. Před podáváním přidáme do polévky kousek másla a posekané kaštiny.

Kaštanový dezert

Potřebujeme: 6 vajec, 6 PL krystalového cukru, 6 PL mletých ořechů, 2 lžíce polohrubé mouky, trochu jedlé sody, 1 kaštanové pyrė, celė māslo, 500ml mlėka, Zlatý klas, cukr, 2 šlehačky a 1 vanilkov˘y cukr.

Postup: Źlutky vyšleháme s cukrem, přidáme postupně suché ingredience a zlehka smícháme se sněhem z bílků. Dáme pėct na vymazan˘y a vysypan˘y plech. Z mlėka a vanilkovėho pudinku s 3 PL cukru uvařime hust˘y pudink. Necháme vychladnout. Pyrė smícháme s mėkk˘ym māslem a pudinkem, natřeme na vychlazen˘y piškot. Navrch dáme s vanilkov˘ym cukrem vyšlehanou šlehačku a ozdobíme nastrouhanou čokoládou.

(podle KN)

Zanedbat povinnosti – jak˘y je to hřich

Plnit povinnosti a konat dobro. Tento úkol se zanedbává v různých oblastech - ve vztahu k Bohu, rodičům, manželovi či manželce, zdraví, jakož i na pracovišti a v politice. Spojuje se s odpovědností i s následky, které vědomé zanedbání povinnosti způsobuje.

Vážená redakce,

chtěl bych se zeptat, jak˘y je to hřich, pokud někdo zanedbává povinnosti. Myslím tím nejen na zanedbání pėče o rodinu, ale i na pracovišti, například pokud se to týká veřejných činitelů nebo lidí, kteří rozhodují o veřejných věcech a dalším rozvoji společnosti. S jak˘ým přikázáním Desatera tento hřich souvisí? Děkuji.

Rudolf

Mil˘y Rudolfe,

hřich zanedbávání povinností – a v˘bec zanedbávání dobrėho – m˘že souviset s každ˘ym přikázáním Desatera. M˘žeme zanedbávat rozvíjení svėho vztahu s Bohem prostřednictvím modlitby, svátostného života, účasti na bohoslužbách. Stejně m˘žeme zanedbávat úctu k rodičům, jakož se i nestarat o své zdraví nebo o zdraví nám svěřených osob. Také m˘žeme zaujmout lhostejný postoj tehdy, když je třeba pozvednout sv˘j hlas na obranu života či manželské lásky a rodiny.

Nejednou jsme nedbalí při používání a ochraně svého i cizího majetku, životního prostředí. Často si neověříme, co chceme říct a poškodíme dobré jméno druhého. Takto bychom mohli pokračovat v mnoha dalších oblastech.

Ptáte se, jaký je to hřích. Zřejmě máte na mysli, zda jde o těžký, nebo o lehký hřích. To závisí na tom, jak vážná je povinnost, kterou má někdo splnit, a jak velká je škoda, která vznikne takovým zanedbáním. A dále rozhoduje i to, zda zanedbání nějaké povinnosti bylo z lhostejnosti nebo z nevědomosti.

Při nevědomosti ještě rozlišujeme zaviněnou (překonatelnou) nevědomost a nezaviněnou (nepřekonatelnou) nevědomost. Nezaviněná nevědomost se týká zejména lidí s omezenou mentální schopností nebo situací, které jsou tak nové, že se objektivně nedaly předpokládat. Například zcela nový zdravotní problém, nová diagnóza, kterou dosud nikdo v medicíně nepopsal, a proto nebyl zvolen vhodný léčebný postup.

U lidí, kterým byla svěřena péče o veřejné věci (politici, poslanci, soudci, policie, státní úředníci), lze těžko hovořit o nezaviněné nebo nepřekonatelné nevědomosti. Tam, kde je možné rozhodovat volbami, předpokládáme, že lidé si vybírají přece ty nejschopnější a bezúhonné. Od toho, kdo má kompetenci jmenovat nebo stanovit někoho do úřadu, ve kterém se spravují veřejné věci, rovněž očekáváme, že se bude řídit přísnými kritérii k užitku celé společnosti.

Správa věcí veřejných není malá odpovědnost! I civilní právo zná pojmy jako zneužití pravomoci veřejného činitele nebo porušování povinnosti při správě cizího majetku. Bohužel, pokud někdo takto jedná záměrně, protože umí zneužívat legislativní mezery, nebo proto, že umí ovlivnit trestní či soudní jednání, nebo proto, že sankce jsou nepřiměřeně nízké, škodí celé společnosti a šíří v ní atmosféru frustrace, nezájmu o společnost a blaho pro všechny.

Zde si, milý Rudolfe, je třeba položit otázku, zda jsme nezájmu o vývoj ve společnosti nepodlehli i my. Vymlouvat se na to, že nic nezměníme, neobstojí.

Už vícekrát se stalo, že v komunálních či parlamentních volbách zvítězil někdo jen těsným rozdílem hlasů a pak svou funkcí ovlivnil směřování obce či země na dlouhé období. Hřích zanedbání dobrého se tedy může týkat i nás. A nemusí jít o malou zodpovědnost.

(podle KN)

Virtuální realita – rozvíjí schopnosti či škodí

Menší děti citlivě vnímají vše, co se dotýká jejich emocionální složky. Neumí však odlišit virtuální svět od skutečnosti, a proto často napodobují nevhodné chování hrdinů v počítačových hrách. S dětmi v jakémkoliv věku třeba v rodině komunikovat.

Vážená redakce,

jsm otcem dvou malých synů. Chtěl bych se zeptat, jestli hry na počítači, které vytvářejí virtuální realitu, jsou u dětí prospěšné pro jejich rozvoj, rychlou adaptaci, reakce a bohatší fantazii nebo naopak – zda a do jaké míry může virtuální realita dětem uškodit. Pokud je to možné, prosím o vyjádření psycholožky, která to umí lépe zhodnotit jako my rodiče. Děkuji.

Jakub

Milý Jakube,

z této otázky předpokládám, že vaši synové navštěvují základní školu nebo jsou ještě v předškolním věku. Proto svou odpověď zaměřím na tyto věkové kategorie. Ptáte se na hraní na počítači. Dnes těžko zabráníte dětem používat počítačové hry, protože pokud jim to zakážete vy, najdou si kamaráda, u kterého budou tyto hry hrát bez dozoru.

Z pohledu rodiče je třeba mít na zřeteli, aby se u dítěte přiměřeně rozvíjela racionální, jakož i emocionální složka, která je v mnoha směrech mnohem důležitější. Emoční složka osobnosti dítěte je důležitá pro život v dospělosti a její základy se formují od útlého dětství. Dítě se vyvíjí identifikací a nápodobou - napodobuje vzory ze svého prostředí, především chování rodičů.

Z hlediska psychologie se dětem v předškolním věku nedoporučuje hrát počítačové hry. V těchto hrách je mnoho násilí a agresivity. Dítě neumí odlišit virtuální realitu od skutečnosti a kromě toho nemá ještě dostatek rozumových schopností, proto si mnohé věci, které vidí nebo zažívá v počítačových hrách, neumí vysvětlit. Napodobuje to, co vidí! A rodiče si pak neumí vysvětlit agresivní chování svého dítěte.

Virtuální vztahy, ke kterým směřuje vaše otázka, nejsou totožné se skutečnými vztahy. Dítě se nenaučí řešit problémy reálného světa, a pokud se stává neschopným vyrovnat se s problémy, chová se agresivně. Útěk je pro něj hlavní strategií v překonávání překážek reálného světa. Děti, které věnují mnoho volného času virtuální realitě, mají problémy se sociálními vztahy, zejména s navazováním sociálních kontaktů. Dítě ve starším školním věku a období adolescence je již na jiném rozumovém a inteligenčním stupni. Tehdy už tyto dvě reality umí odlišit, proto může používat internet, ovšem i tehdy by mělo být ze strany rodiče kontrolované, zejména v množství času, které věnuje používání moderních technologií.

Dítě v předškolním věku by mělo mít množství jiných hraček než počítačové hry. Dítě ve školním věku si už může některé hry zahrát, avšak rodič je ten, který by měl sledovat obsah hry i chování dítěte během hry. Pozoruhodné jsou výzkumem podložená zjištění o vzniku závislostí dětí na počítačích v pubertálním a adolescentním věku. Stává se to tehdy, když dítě nemá ve svém rodinném prostředí dostatek skutečných citových kontaktů, proto je vyhledává "blouděním" ve virtuální realitě.

Pro rozvoj osobnosti dítěte doporučuji věnovat svému dítěti co nejvíce času, hodně s ním komunikovat, nedovolit mu sledovat filmy s násilným obsahem a už vůbec ne pouštět pohádky během jídla či umístit televizor v dětském pokoji.

Existuje množství literatury, která je prospěšná pro rodiče v oblasti výchovy, proto je třeba vzdělávat i v této oblasti. Paradoxem dnešní doby je, že na jakoukoliv dovednost potřebujeme certifikát, ale vychovávat dítě můžeme bez toho, abychom se vzdělávali a děláme to intuitivně. Problémy v dětské duši,

kteřé mohou zanechat nesprávné výchovné přístupy jsou mnohokrát již nezvratné. Pokud však budeme s dítětem od narození mluvit, zajímat se o něj, trávit s ním v dětství dostatek času, budeme pro něj důležití i ve starším věku.

(podle KN)

Pro zamilované

VĚK PRVNÍHO POLIBKU

„Na první polibek se nezapomíná,“ říká se. Je to ale pravda? Je první polibek něčím zvláštním mimo toho, že je novou zkušeností?

Řekni mi, jak líbáš...

U tématu polibků nemůžeme zapomenout na to, že existuje více typů polibků: polibek mámy předtím, než uloží dítě do postýlky, hojné polibky babiček, polibky starších sourozenců! To všechno jsou polibky, něžné, krásné polibky na líce, na čelo.

Vás však v poslední době zajímá jiný druh polibků. Vášnivý a dlouhý polibek mezi mužem a ženou. Naplňuje vás zvědavostí a vynořují se otázky: „V jakém věku mohu začít i já?“ „Jaké pocity to vyvolává?“ „Jak se to dělá?“ A hle, tady jsou odpovědi.

Dřív, než budeme pokračovat, je třeba připomenout velmi důležitý „ZÁKON POLIBKU“: Polibek se ani nedává, ani nedostává. Polibek je výměnou, nebo pokud chcete, lze jím zároveň dávat i dostávat. Prostřednictvím polibku se odehrává setkání dvou lidí. Navzájem si vyměňují pocity, city, mluví spolu beze slov. Dávají něžnost a dostávají ji zpět. Polibek, který vám nic neodevzdává, by

vás měl uvést do pohotovosti. Možná jste si spletli polibek, možná cit nebo člověka.

V jakém věku

Ve třinácti? V patnácti? Ve dvaceti? Který je ten správný věk? Možná budete zklamaní, ale odpověď na tuto otázku neexistuje. Neexistuje věk polibku. Nebo lépe řečeno, nelze ho ohraničit rokem, měsícem, či nějakým datem. Všechno je zapsané ve věku srdce, který nosíte ve svém nitru, a který vždy neodpovídá věku zapsanému v občanském průkazu.

Někteří z vás budou poprvé líbat ve 14, jiní ve 22 letech... a nemyslete si, že ti 22-letí „zaspali dobu“, a ti 14-letí jsou náramně šikovní!

Věk prvního polibku cítí každý ve svém nitru. Jednoho dne se totiž octnete v situaci, že jediným způsobem, jak ukázat druhému člověku svoji náklonnost, bude polibek. Až do věrejška vám na to stačilo pohlazení či pusa na tvář? Dobrá, ode dneška začíná etapa polibku, pokud se ti dva mají opravdu rádi. Bez jakýchkoliv dramát nebo bouřlivých převratů. Určitě by bylo třeba se obávat, pokud by si ti dva využili polibky jen pro zábavu, nebo aby ukázali přátelům, že oni jsou už velcí, nebo aby si hráli na snoubence. V takovém případě nemá polibek žádný význam, nebude ztělesněním žádného citu, ale jen hloupým způsobem trávení společného času.

Pochybujete?

Nevěříte tomu a myslíte si, že můžete rozdávat polibky všem sympatickým chlapcům a pěkným děvčatům? Vyzkoušejte to! Uvědomíte si, že vaše polibky ztratily význam. Jeden polibek tady, druhý tam, a zanedlouho zjistíte, že o vaše polibky nikdo nestojí.

I s polibky se stává to, co se slavnou větou „miluji tě“. Pokud ji neustále vyslovujete, vždy a před každým, potom tato věta ztrácí svůj význam, už nic neznamená.

Abyste se tedy vyhnuli těmto smutným následkům, dávejte polibky jen tomu správnému člověku, jen pokud cítíte, že se máte opravdu rádi, jen když pochopíte, že polibkem můžete vyjádřit všechno to, co nedokážete vyjádřit slovy.

„Nehrajte si“ na líbání, i když jste již velcí a myslíte si, že už jste dosáhli potřebný věk pro líbání. Možná jste ho opravdu dosáhli, ale nesprávně pochopili.

Polibek je setkáním dvou životů, které se rozhodly pokračovat po společné cestě. Polibkem tomu druhému říkáme: „Líbí se mi všechno, co děláš, a jaký jsi, a naplňuje mě to pokojem.“ Polibkem můžeme mluvit celý den, shodit ze sebe napětí, pocítit blízkost člověka, kterého máme rádi, a možná byl dlouho pryč.

Nesnažte se rychle dohonit věk polibku. Vaše srdce vám samo naznačí, kdy nastal ten správný okamžik. A mezitím si nehryžte úzkostlivě nehty. Naučte se mít opravdu rádi, aby potom váš první polibek byl nádherný, abyste si ho opravdu zapamatovali na celý život!

MINITEST – Jak to řekneš ty?

1. Polibek je pro mne:

- a) důkazem lásky
- b) procvičením rtů
- c) nádherná věc, kterou je třeba prožívat ve dvojici

2. První polibek:

- a) může vést k lásce
- b) je jen prvním z dlouhé série
- c) je nezapomenutelný

3. Když se budu líbat:

- a) budu odevzdávat lásku
- b) budu se snažit dělat to dobře
- c) budu jako v sedmém nebi

4. Už jsem se líbal a bylo to

- a) normální
- b) zvláštní
- c) nepopsatelný

BODOVÁNÍ

	1	2	3	4
a)	7	11	11	3
b)	3	3	7	7
c)	11	7	3	11

Od 12 do 25 bodů

Ouha! Tvoje polibky se nezdají být příliš cenné. Vrať jim důležitost, kterou si zaslouží! Ať pro tebe nejsou jen procvičováním rtů! Uvědomíš si, že jejich význam je mnohem větší, než jaký jsi jim přikládal ty.

Od 26 do 37 bodů

Když líbáš, mysli na to, že završuješ nesmírně důležité gesto. A pokud ses ještě nelíbal, trpělivě čekej. Polibky nemají svůj věk, nestárnou! Je lepší je dávat tehdy, když nastane správný okamžik, než je předtím promarnit.

Od 38 do 44 bodů

Tvoje polibky mají cenu zlata, protože v sobě nesou lásku. Přeji ti, abys dostával zpět stejné množství lásky. A nikdy je nedávej pod cenu!

Krátký příběh k zamyšlení: Dva vlci

Jednoho večera vzal starý Indián svého vnuka a vyprávěl mu o bitvě, která probíhá v nitru každého člověka.

Řekl mu: „Synku, ta bitva v každém z nás je bitva mezi dvěma vlky.

Jeden je zlý. Je to vztek, závist, žárlivost, smutek, sobeckost, hrubost, nenávist, sebelítost, falešnost, namyšlenost a ego.

Ten druhý je hodný. Je to radost, pokoj, láska, naděje, vyrovnanost, skromnost, laskavost, empatie, štědrost, věrnost, soucit a důvěra”.

Vnuk o tom všem přemýšlel a po minutě se zeptal: „A který vlk vyhraje?”

Starý Indián odpověděl: „Ten, kterého krmíš.”

52 JEDNODUCHÝCH ZPŮSOBŮ JAK S DĚTMI MLUVIT O VÍŘE

30.

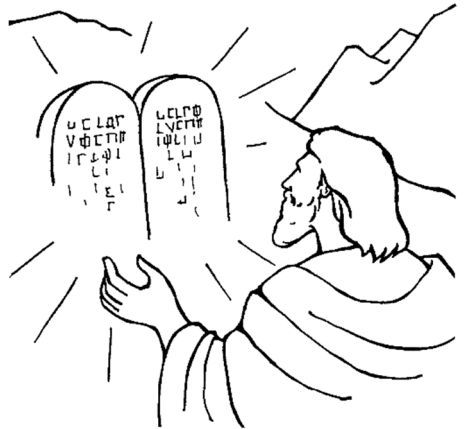
DODRŽUJEME SLIBY A ZÁVAZKY

Učení víry

- Bůh nám je oddaný a touží po tom, abychom i my byli oddaní jemu.
- Pokud se v našich životech řídíme Desaterem Božích přikázání, děláme správná morální rozhodnutí a zůstáváme věrní Bohu.

Podněty na poučení z každodenního života

- Když si dáváte novoroční předsevzetí, nebo když svému dítěti vysvětlujete, co znamenají.
- Když jste vy a vaše dítě pozváni na svatbu nebo na slavnost skládání věčných slibů.
- Když se vaše dítě připravuje na přijetí některé ze svátostí.

Dramatický příběh o útěku Izraelitů z egyptského zajetí a o tom, jak dostali **Desatero Božích přikázání**, je jedním z nejoblíbenějších biblických příběhů mnoha dětí. Co bychom v žádném případě neměli mezi úchvatnou představou rozděleného Rudého moře a Izraelity čtyřicet let putujícími po poušti přehlédnout, je nesmírně vzácný dar, který dal Bůh židovskému národu v podobě Desatera přikázání. Desatero přikázání je **smlouva**, kterou uzavírá Bůh se svým lidem - tehdy se židovským národem, dnes se svou Církví. Přikázání nám poskytují návod, jak žít ve vztahu

s Bohem a mezi sebou navzájem. Představují základ biblického učení o spravedlnosti, pořádku a pokoji.

Bůh uzavřel smlouvu a dodržuje ji. Pokud i my slibujeme něco svým dětem, pamatujme na to, že máme své závazky dodržovat tak, jak Bůh dodržuje svou smlouvu s námi. UVědomme si, že slovo, které jim dáme, máme zachovat tak, jak Bůh zachovává slovo, které dává nám.

Začátek rozhovoru

Jakou "smlouvu" bys chtěl spolu se svým synem nebo dcerou uzavřít s Bohem? Slíbíte mu, že si najdete jako rodina čas na každodenní společnou modlitbu; že se každou neděli společně zúčastníte **mše svaté**; že pomůžete v místním domě pečovatelské služby; že si před spaním přečtete z Bible nebo z jiné duchovní literatury? Zeptej se svého dítěte, co by nejraději slíbilo Bohu, aby mu to pomohlo dostat se blíže k němu.

Jak pozorně naslouchat

Je velmi důležité s respektem a zájmem poslouchat odpověď dítěte na položenou otázku. Pokud ses už rozhodl, co spolu s dítětem Bohu slíbíte, bude lepší, když si nyní již více závazků nedáte, jen si připomenete ten svůj. Opět povzbud' své dítě k jeho dodržování, i když jím možná není až tak nadšené. Ustavičně měj na paměti, že nejdůležitější na vašem rozhovoru o zásadních věcech je oboustrannost – ne suchopárná kontrola položek na seznamu povinností. Dej svému dítěti šanci a uvidíš, jak tě jeho víra a tvořivost překvapí.

POVZBUZENÍ PRO VÁS

Doporučené čtení z Písma svatého

Bůh dává Mojžíšovi Desatero přikázání, aby je předal lidu: Ex 20, 1-17.

Co na toto téma říká Církev

Desatero přikázání je součástí Božího zjevení pro nás. Věříme, že Bůh je předal Mojžíšovi na hoře Sinaj jako naprosto nezbytná pravidla, kterými se má lid řídit.

I pravidla mnoha jiných kultur se Desateru velmi podobají. Není divu, vždyť jejich podstata je zaměřena na přirozenost člověka a na **přirozený zákon**. Přirozený zákon je vrozený smysl pro morálku a mravnost, který do každého

člověka vložil Bůh a který nás uschopňuje rozlišovat mezi dobrem a zlem, mezi pravdou a lží.

Nic z tohoto však neubírá na unikátnosti Desateru, které nám zjevil Bůh. Jen v Desateru totiž najdeme přísné dodržování víry v jednoho Boha a význam jeho vlivu na zájmy a skutky každého člověka.

Desatero přikázání je neopakovatelnou a jedinečnou sbírkou pravidel, protože představuje základ pro vytvoření smluvního vztahu mezi Bohem a jeho lidem. Smlouva je vážná a slavná dohoda mezi Bohem a lidstvem; dohoda, kterou Bůh sám nikdy ze své strany nezruší. Vyzval Boží lid, aby Jeho přikázání poslouchal, což jim umožní věrně se vrátit k němu, k Bohu, který nás nekonečně miluje.

Krátká modlitba s dítětem

V modlitbě nyní poděkujeme Bohu za pravidla našeho života, která nám dal a za slib, že pokud je budeme dodržovat, budeme s ním žít ve věčné blaženosti:

Bože, děkuji ti za přikázání, která jsi nám dal,
a za to, že vždy plníš svoje sliby.
Kéž mi Duch Svatý pomáhá tvá pravidla dodržovat,
protože jen ta mě osvobodí a darují mi život.
Amen.

* * * * *

Matka připravuje lívanec pro své dva syny, Matouše (5) a Árona (3). Chlapci se začnou hádat, kdo dostane první lívanec, a matka využije příležitosti k morálnímu ponaučení:

„Kluci, kdyby tady seděl Ježíš, řekl by: 'At' si první lívanec vezme můj bratr, já mohu počkat.“

Matouš se otočí na mladšího bratra a prohlásí: „Árone, ty budeš Ježíš!“

Co jsme prožili

Pout' v Újezdě

Poslední prázdninovou poutí byla 2. září pout' v Újezdě. Slavnostní mší svatou, kterou od 10:30 celebroval otec Pavel, jsme uctili patrona filiálního kostela v Újezdě i patrona celé vesnice, svatého Jiljího. Kostel byl k tomuto účelu krásně vyzdoben. Bohoslužbu doprovázel svým zpěvem i hudbou chrámový sbor z Dolních Louček.

Po skončení obřadu pan starosta pozval na pohoštění připravené v prostorách obecního úřadu.

Upřímné poděkování patří všem, kdo se na organizaci pouti podíleli.

R. Mašek

Slavnostně vyzdobený kostel sv. Jiljí v Újezdě

Pohled do historie

V pohledu do historie žďarecké farnosti jsme pokročili k roku 1977. Žďareckou farnost v tomto období spravoval P. Stanislav Peroutka.

1977

Na hospodářské části fary byla vyměněna již zcela strávená krytina. Byly zakoupeny nové signální hodiny pro elektrické zvonění, starší hodiny nám vypověděly službu.

Duchovní život farnosti: za celý rok bylo podáno 11.800 sv. přijímání. Účast na mši sv. by se dala označit za dobrou i když jsou ve farnosti rodiny, které přijdou

do kostela zřídka. Velmi potěšitelné je, že pravidelně přicházejí na nedělní bohoslužby děti. Ve školním roce je pro ně jednou v týdnu konána krátká katecheze, spojená se mši svatou. Také k pravidelné měsíční sv. zpovědi většina dětí chodí.

Ve školním roce 1977/78 bylo přihlášeno 59 dětí a vyučovalo se ve 2 skupinách.

O prvních pátcích je nemocným roznášena Eucharistie do domů.

Po vesnicích přijímá sv. přijímání asi 15 nemocných. Ve farním kostele bylo pokřtěno celkem 24 dětí. Všechny nebyly z naší farnosti – těch bylo méně než polovina. 10 mužů a 7 žen z farnosti zemřelo. Všichni měli pohřeb do země. Svátost nemocných z nich přijalo jen 8. Svátost manželství přijaly jen 2 páry.

Po ukončení gymnasia v Tišnově, v říjnu tohoto roku vstoupil na bohosloveckou fakultu v Litoměřicích jeden z našich farníků, Jiří Balabán, který bydlí ve Žďárci – Ostrově. To je naše největší duchovní radost.

Zpracoval: R. Mašek

1975

Výměna krytiny nemohla být letos provedena, poněvadž krytina, kterou jsme měli objednanou v chřestově v číně nad Křtane, jsme odložili „pouzd“ byla totiž puzena - 194 Kč. Výměna odložena na jaro.

Tělo pohřbené v záduší sv. Anny, pohřbeno ve škole bylo v roce 1974/75 celkem 59. Vypracováno se ve 2 skupinách na jedno hodinu týdně. Za celý rok bylo podáno 11.800 sv. přijímání. Svátost dětí byla udělena celkem 20. Uděleno 6 manželství manžel. stůl a zemaných bylo pokřtěno 15.

Koncem roku nás 68 dětí navštívil Frant. Halblík, předal nám na vouchary pro špatný roční jeho osobní zápis, 100 Kčba v peněz, jednou sestru vachovskou, slečna Antonie Halblíková, která dočasně vede náš chráněný dětský sbor.

1976

V tomto roce jsme konečně provedli výměnu krytiny na kostele, vyměnili chrtye zvonů na osově. Mládež, trvání - stěže - la zůstala nedotčena. Po odložení stěže byla rozba. Tenlo katecheze tam zůstala nedotčena. Vyměněny byly také okrajové stěhy v tomto roce přistoupilo o něco méně dětí ke sv. přijímání. Uděleno v příjímání bylo 21 dětí. Měkká, domů hoste u stole. Růž. zůstala na osobnost. Navrátilo se ve farnosti 2 děti, a byly pochvy pohřbeny. Kromě toho bylo pokřtěno 8 dětí. Odpočívá... Celkem tedy 15 dětí. Uděleno manželství bylo 2, avšak dítě 2 bylo 9 mužů a 7 žen.

V školním roce byl opět sňatek. Hád na zrušením stěže vzhledem k tomu, že stěže byla poctě. Původní stěže - altem 85 - byl zrušen tím, že bylo zrušeno zrušena škola. Křtání, odpočívá, je po jarní zrušením stěže, byly 3 oddělení pro národní stěže. V roce 1976/77 byly zrušeny jen 2 oddělení, po 1 hodinu týdně. Neopomněly mateřské a odpočívá se stěží, administrativní. Při svátosti katecheze bylo také, aby byly také objektivně těžkosti u ústavu a mohly být 3 oddělení, jako vždy předtím, tedy 6 až 7 dětí.

1977

Vidí in visitatione canonica	1977
dle	1977

Na hospodářské části fary byla vyměněna již zcela strávená krytina. Byly zakoupeny nové signální hodiny pro elektrické zvonění, starší hodiny nám vypověděly službu. Duchovní život farnosti: za celý rok bylo podáno 11.800 sv. přijímání. Účast na mši sv. by se dala označit za dobrou i když jsou ve farnosti rodiny, které přijdou do kostela zřídka. Velmi potěšitelné je, že pravidelně přicházejí na nedělní bohoslužby děti. Ve školním roce je pro ně jednou v týdnu konána krátká katecheze, spojená se mši svatou. Také k pravidelné měsíční sv. zpovědi většina dětí chodí.

Ve školním roce 1977/78 bylo přihlášeno 59 dětí a vyučovalo se ve 2 skupinách.

Pověry ničící rodiny

Pokračujeme v našem povídání o pověrách, které považujeme možná za legraci, ale přesto jsou vyjádřením našeho odvrácení se od Boha.

Výroční pověry I.

Památce zemřelých byl věnován 1. a 2. listopad. Na středním Slovensku nechali chléb nebo jiné jídlo v noci na stole. Chtěli uctít mrtvé, kteří tehdy přišli do domu. Na západním Slovensku tento zvyk již existoval v omezené podobě. Žebrákům rozdávali pečivo, tzv. duše, aby se modlili za mrtvé. Když se dny začaly krátit a noci prodlužovat, do vesnice pomalu přicházela zima, která podstatně měnila životní rytmus lidí. Většina práce byla převedena z polí a hospodářských dvorů do domu. Hospodyně společně vykonávaly práce jako draní peří, předení, tkaní či vyšívání a práci si zpříjemňovaly zpíváním, vyprávěním, hrami a dalšími zábavami, při kterých často používaly čarování a magické praktiky. Převahu noci nad dnem lidé chápali jako převahu zla nad dobrem, a proto se snažili odehnat ze svého okolí zlé síly.

Zimní slunovrat

V období, které předchází zimnímu slunovratu, vyvolávalo přibývání noci na úkor dne představy o zápase světla a tmy, dobra a zla. V této fázi lidé považovali za nezbytné chránit sebe, své domovy a celou komunitu intenzivněji. Kromě špatných sil se obecně zaměřovali na obranu proti některým škodlivým démonům, zejména proti čarodějnicím.

Kateřina - 25. listopadu

Na Kateřinu musel vkročit do domu jako první muž, žena by přinesla škody v podobě porozbíjeného nádobí po celý další rok. Aby se tomu předešlo,

chodívali v tyto dny po vesnici chlapi "s ocelí". Po příchodu do domu přednesli přání: "Přinesl jsem oceli, aby se vám misky nebily." Vinšující chlapce odměňovali grošem, koláčem nebo jablíčkem. Kde se báli, že dříve než chlapi s ocelí přijde do domu žena, vyhlíželi domácí kolemjdoucí muže a hned, jak spatřili chlapa, volali ho do domu.

V davekchtivé dívky si do květináče sázely větvičku třešně, švestky nebo šeríku, který každý den polévají vodou nošenou v ústech z potoka. Pokud větvička do Štědrého dne rozkvetla, mohlo se děvče těšit na svatbu. Patřilo také k zvykům, podobně jako na Ondřeje, že tam, kde měli Ondřeje nebo Kateřinu, chodila mládež do dveří házet staré hliněné hrnce. Na Kateřinu byly zakázány ženské práce, nesmělo se příst ani šít, aby se ženám v létě při práci na poli prsty "nesbíraly". Tento den se využíval i na tancovačku – pořádaly se Kateřinské zábavy.

Ondřej - 30. listopadu

Ondřejův den byl věnován mnoha praktikám láskyplné magie. Dívka kloboukem ženatého muže nabrala vodu z devíti studní, doma do ní hodila žito, a pokud zrnka vyplavala nahoru, měla se brzy vdát.

Ten den byl další čarodějnický den. Podle pranostik se v tento den podle množství sněhu dalo předpovědět počasí na celou zimu i hojnost úrody v další sezóně. Říkalo se, že "sníh, který napadne na Ondřeje, dlouho leží, jen na Řehoře do potoka běží" a "pokud na Ondřeje hřmí, bude málo ořechů".

Na Ondřeje bylo také zakázáno příst, aby se "nezamotal" vlk mezi ovce. Tento den dívky stejně rády využívaly na zjištění svého dalšího osudu, hlavně na věštby o svatbě. Vařily noky, ve kterých byly zabalené lístečky s mužskými jmény, ale také s možnostmi "neznámý", "smrt" a prázdný papírek. První nok, který vyplul na povrch, zvěstoval, jak se bude jmenovat muž čarující dívky. Prázdný lístek znamenal, že si na vdávání ještě musí počkat. Dívky také chodívaly šít konopí pod okna, kde měli mládence, přičemž říkali: "Ondřeji, Ondřeji, konopí ti seji, dej mi, Bože, znát, kde mě budou brát." Pokud by konopí opravdu vzešlo, měla se dívka do roka vdát. Později se semeno jen "házelo do oken" a podle toho,

jaká slova dívky zevnitř slyšely jako první, měly se do roku vdát či nevdát. Pro zjištění povolání budoucího muže sloužilo zas lití roztaveného olova, případně vosku přes ucho klíče do hrnku se studenou vodou. Podle ulitého tvaru si samy nebo za pomoci starších žen předpověděly nejen zaměstnání budoucího muže, ale i jeho fyzické rysy. Obvykle při tom odříkaly zaklínadlo: "Ondřeji, Ondřeji, olovo tobě liji, abys mi dal znáti, koho budu za muže mítí". Tento večer dívky také trásly ploty. Tehdy říkaly: "Kývám, kývám plotem, nikdo neví o tem, jen sám Bůh z neba, že mi muže třeba."

"Plote, plote, třesu tě, svatý Ondřeji, prosím tě, dej mi této noci znát, s kým já budu u oltáře stát."

"Kaluže, kaluže, dejte muže. Nad lávkou, pod lávkou, aby neměl nikde stání, jen u mě."

Věřily, že z které strany při třesení slyšela dívka štěkat psa, na tu stranu vesnice se vdá.

Barbora - 4. prosince

Dívky daly třešňový květ ve vázy s vodou. Pokud na Štědrý den kvetou, znamenalo to, že se letos vdají. Na Barboru se opět nešilo, nepředlo, protože jinak by se byl statek "páral", čili klel. Stejně byl v tento den rozšířený zákaz vstupu ženy do domu a jako prevence "ocelování" chlapců. Známa byla pranostika: "Svatá Barbora tahá saně do dvora".

Mikuláš - 6. prosince

Místy, především v řeckokatolických obcích, dělali úkony milostné magie na Mikuláše. V tento den nebylo možné jít do lesa, protože by došlo k neštěstí člověka. Na Horehroní házeli do dveří hrnce naplněné kameny, aby byl co největší hluk. Mělo to vypudit zlé síly z příbytků. Typické jsou procházky v maskách svatého Mikuláše, anděla a čerta. Čert strašil neposlušné svým blekotáním a řinčením řetězu. Dodnes pouštíme postavu čerta do svého domova, je ho tam třeba ...

(příště pokračování výročních pověr)

Páté evangelium

9.

Vy jste město skryté a svítlna postavená pod nádobu. Ať vaše světlo lidi neoslňuje, ale svítí jen před vaším Otcem, který je v nebesích.

„Vy jste světlo světa. Nemůže se skrýt město položené na hoře. A když se svítlna rozsvítí, nestaví se pod nádobu, ale na podstavec, takže svítí všem v domě. Tak ať vaše světlo svítí lidem, aby viděli vaše dobré skutky a velebili vašeho Otce v nebesích.“

(Mt 5,14-16)

Problém Církve a jejího místa v dnešním světě patří k nejvíce diskutovaným otázkám současné teologie. Na posledních dvou všeobecných koncilech byl ve středu zájmu koncilních otců.

Přesto se nemůžeme zbavit dojmu, že na těchto dvou stránkách církevních dějin došlo k jakési podivné záměně. Ekleziologie prvního vatikánského koncilu, který se konal v době, kdy ještě nikdo nemohl zpochybňovat existenci „Božího lidu“ věřícího v Krista a alespoň usilujícího o to řídit se jeho zákonem, je založena na pojetí Církve jako *signum levatum intergentes* tedy „znamení národům“. Dnes, kdy Církev může jen doufat, že je alespoň „znamením“ - energickým hlasem a jasným záchytným bodem – pro lidstvo, které ztratilo víru a s ní i vědomí svého posledního cíle, mluví druhý vatikánský koncil o „Božím lidu“. Zdá se, jako by se v nebeském orchestru prohodily partitury.

Ve skutečnosti se mýlily oba koncily, avšak ne vlastní vinou, vždyť páté evangelium bylo tajemným zásahem Boží prozřetelnosti nalezeno až nyní, po koncilu.

Církev tedy není ani lid, ani znamení.

Není to lid, neboť mimo malé skupinky není Církev, jen abstraktní jednotka, která si až dosud osobovala právo nazývat se církví. *Kde jsou dva nebo tři shromáždění ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich*: bezpečně víme, že tato slova řekl Ježíš, a lze jen litovat, že se tento verš (Mt 18,20) na listech inženýra Kravského nalézt nepodařilo. Žádné město na hoře: církev je podzemní síť

tvořená maličkými skupinkami věřících, kteří se scházejí, aby plni víry velmi otevřeně diskutovali o tom, zda Ježíš vstal z mrtvých či nikoli. Ta druhá, církev katedrál, ve skutečnosti žádnou církví není, je to jen zkamenělá kostra dávno vyhynulého křesťanstva!

A Církev ani nemůže být „znamení“. Musela by na sebe lidi upozorňovat, křičet své poselství, ať už mu někdo naslouchá nebo ne, a neustále zdůrazňovat svou přítomnost. Musela by šatit nejen kněze a řeholnice, ale také všechny pokřtěné, a každého jinak, aby zaujal, přinutil druhé k přemýšlení, něco jim připamatoval. Musela by stavět kostely a nezapomínat na kostelní věže, a tak poukazovat na Boží království a na jiný život, než je život pozemský.

Má to však dva háčky. První (a velmi vážný) spočívá v tom, že aby Církev byla „znamením“, musela by se od světa a jeho zvyklostí a sklonů odlišovat a někdy je i přímo potírat. A za druhé by mohla přijít o svou pokoru a lásku ke skrytosti, neboť nebezpečí okázalosti a triumfalismu by bylo příliš velké.

Lepší je zůstat pod nádobou. Výhoda tohoto umístění je mimo jiné v tom, že když svítilna zhasne, stejně nikdo nic nepozná.

*(z knihy **Páté evangelium**, Giacomo Biffi)*

Co nás čeká

Den seniorů

Oslava svátku seniorů v Dolních Loučkách v Pastoračním centru 1. října 2017 začne přibližně v 15:00 (po Svátostném požehnání v kostele). Připravena bude cimbálová muzika, dobré víno, ...

Pouť v Moraveckých Pavlovicích

Poutní mše svatá 7. října v 16:00 hod.

Hody v Olší

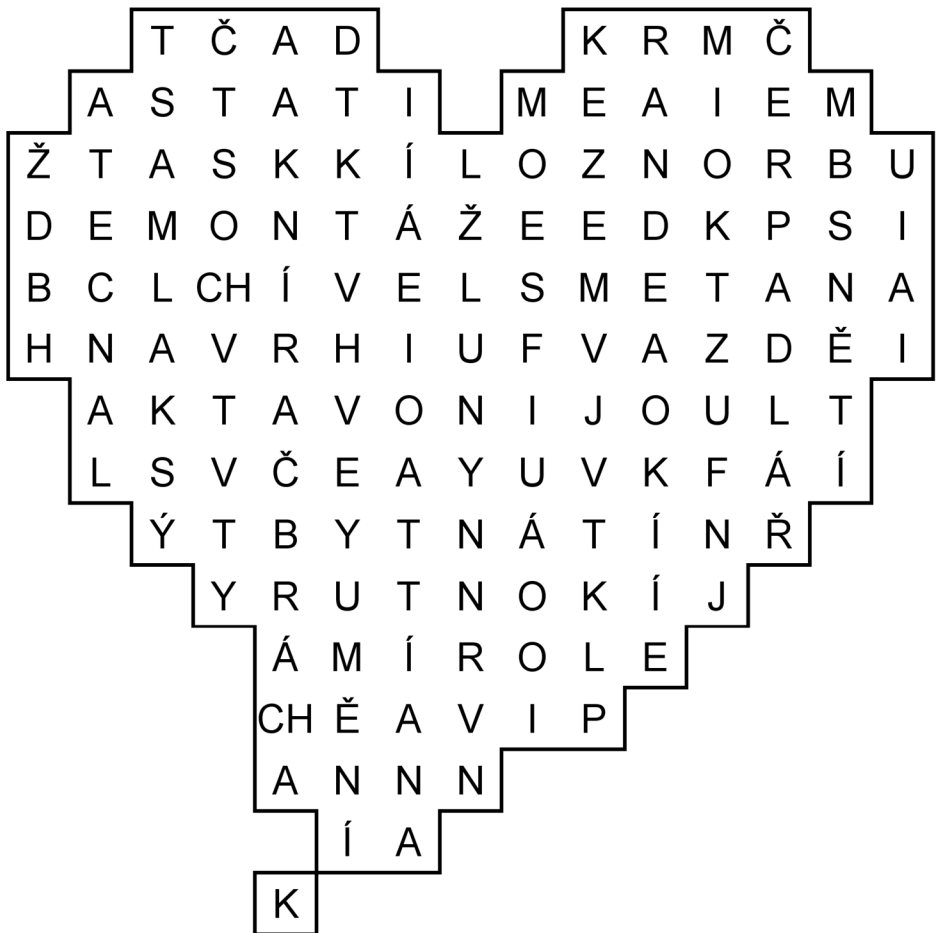
Hodová mše svatá 8. října v 8:00 hod.

Poděkování za úrodu

15. října v Dolních Loučkách při mši svaté v 9:15 hod.

V říjnu by naše srdce mělo naplnit jedno slovo, které by nás mělo také motivovat ke skutkům. O které slovo se jedná?

ALMAST, ANILÍN, BEATA, BRÁCHA, BRONZ, BYTNÁ, ČERPADLÁŘ, DEMONTÁŽ, DILEMA, FÍKOVNÍK, FLÁKAČ, HASTRMAN, INDUKTOR, JINOVATKA, KNÍRAČ, KONTURY, KVÍTÍ, LANCETA, MAZEL, MEZEK, MRKEV, NAVRCH, OŽEHAVÝ, PEJŘÍ, RANDE, SMETANA, SNĚTÍ, STATI, UMĚNÍ, USAZOVÁNÍ, VINUTÍ, ŽELVA, ŽLUNY

ZA POKLADY VÍRY

CESTY

Každý z nás touží po štěstí. Svět ukazuje více cest, které vedou ke štěstí. Lidé si stále častěji myslí, že šťastní budou tehdy, když

- budou mít hodně peněz,
- budou moct dělat vše, co se jim zachce,
- budou krásní,
- budou známí,
- budou silní.

Najdi v bludišti cestu k rodině.

I Pán Ježíš nabízí cesty ke štěstí - blahoslavenství. Být **blahoslavený** znamená být šťastný. O blahoslavenstvích se dočteš v Matoušově evangeliu (Mt 5, 3-12).

Do cestíček doplň slova, která jsou ve stopách.

- hladovějící a žízňící po spravedlnosti
- pronásledovaní pro spravedlnost
- chudí v duchu
- čistého srdce
- milosrdní
- pláč
- tiší
- kdo působí pokoj

Blahoslavení _____ , neboť jejich je nebeské království.

Blahoslavení _____ , neboť oni budou potěšeni.

Blahoslavení _____ , neboť oni dostanou zemi za dědictví.

Blahoslavení _____ , neboť oni budou nasycení.

Blahoslavení _____ , neboť oni dojdou milosrdenství.

Blahoslavení _____ , neboť oni uží Boha.

Blahoslavení _____ , neboť oni budou nazváni syny Božími.

Blahoslavení _____ , neboť jejich je nebeské království.

KE ŠTĚSTÍ

Pozorně si přečti Ježíšovu řeč o blahoslavenstvích. Možná ti bude připadat, že se zmylíl, když říká, že jsou šťastní ti, kteří jsou chudí, hladoví, pláčou nebo jim jiní ubližují. Pán Ježíš však určitě netvrdí, že se máme dobře, když jsme chudí, smutní či opuštěni, hladoví a žízniví, nebo když nás někdo pronásleduje.

Ježíšova
blahoslavenství
znamenají:

-
- 1. Nauč se být spokojený s tím, co máš.**
Jsem s těmi, kteří se na mne ve všem spoléhají a ví, že je neopustím. **E**
  - 2. Mám radost, že dokážeš přiznat svou chybu a litovat jí.**
Nezapomenu na nikoho, kdo je smutný. **T**
  - 3. Nekřič a nerozčiluj se.** Mysli na to, že já si vážím všech., kterým dělají zle a zůstávají nepovšimnutí. Já je vidím a slyším. Dočkají se mého pozhnutí. **I**
  - 4. Mluv vždy pravdu a dělej to, co je správné.** Beru do náruče všechny, kterým se posmívají a pronásledují je, protože oni se snaží jednat spravedlivě. **K**
  - 5. Ochotně pomáhej druhým.** Zastávej se těch, kteří nemají často ani ty nejpříležitější věci. Pro mne je tvůj postoj velmi důležitý. **T**
  - 6. Nikdy nedělej nic špatného.** Všichni, kdo mají ve svém srdci místo pro druhé, mají místo i v mém srdci. **Š**
  - 7. Nezapomínej na radost, veselí a na přátelství.** Tak bude stále méně těch, kteří trpí následky hádek, nepokojů, konfliktů a válek. Všichni jste mými dětmi. **ě**
  - 8. Dělej dobré věci i tehdy, když se ti proto jiní posmívají.** Timto způsobem pomáháš vytvářet kolem sebe nebeské království. **S**

Tajenku zjistiš, když doplníš správné klíče do jednotlivých zámků.

Snaž se žít podle toho, co ti říká Pán Ježíš. Tak najdeš klíč

							
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Poslední slovo mají děti: Duch Svatý, Bible

„Kdo sestoupil na apoštoly o letnicích?“ Chvilé ticha.

„Svatý... Svatý ...d...“

„Svatý duchod!“

Jedno dítě nemohlo u křížovky přijít na to, že Duch Svatý na Ježíše při křtu sestoupil v podobě holubice. Katechetka se mu snaží napovědět:

„Lítá nám to kolem střechy kostela.“

„Hřebenáče!“

„Co uviděly ženy, které přišly o velikonoční ránu k Ježíšovu hrobu?“

„Pán Ježíš tam nebyl, a místo něho tam seděl Duch Svatý.“

Chlapec měl dostat výprask. Brání se: „Tati, ty nevíš, že tělo je chrám Ducha Svatého?“

„Neboj se, já to vezmu je přes sakristii.“

* * * * *

„Bible se dělí na mladou a starou.“

„Svatí čtyři evangelisté byli tři: Petr a Pavel.“

Při luštění křížovky s dětmi: „Děcka, jméno jednoho evangelisty...?“

„Purkyně!“

„Když Adam a Eva udělali hřích, tak je Pán Bůh neopustil, ale slíbil, že ji pošle vyhubitele!“

„Adam měl 930 roků.“

„Jé, to se nachodil na rodičáky!“

„Ve které knize Starého zákona se dočteme o Noemovi?“

„V sedmé na kraji.“

Evička přijde domů z náboženství a říká:

„Maminko, dneska nám pan farář vyprávěl o mně a ještě nějakém Adamovi.“

(z knihy *Poslední slovo mají děti*)